

РЕЦЕНЗІЯ

**на монографію «Механізм формування потенціалу економічної безпеки підприємств»
авторів Ареф'єва О. В., Копча Ю. Ю.**

Основні тенденції здійснення комерційно-виробничої діяльності вітчизняних підприємств обумовлені постійною появою загроз і небезпек в умовах невизначеності та кон'юнктурних коливань економіки, що потребує адаптації задля підтримки їхніх конкурентних позицій. Формування стратегічних орієнтирів здійснюється на основі цілей і завдань підприємства, що зумовлює необхідність підтримання економічної безпеки, гармонізації стану та використання його ресурсів, які зумовлюють економічний розвиток в умовах невизначеності та з огляду на необхідність захисту від загрозливих процесів в економіці. Зміни зовнішнього середовища суттєво знижують поточний рівень економічної безпеки, тому вирішення проблеми захисту підприємства як господарюючої системи можливе через її потенціал та відповідні складові. Разом із тим, управління потенціалом економічної безпеки підприємства визначається також системою забезпечення внутрішніх процесів адаптування компетенцій і функцій підрозділів організаційної структури, здатних створити умови для поліпшення техніко-технологічної, матеріальної, кадрової складових на інноваційному підґрунті, що підтверджує її актуальність.

У *першому розділі* – «Теоретичні засади формування механізму та потенціалу економічної безпеки підприємства» – авторами, на підставі проведеного аналізу внутрішніх і зовнішніх процесів на підприємстві, запропоновано застосування просторого підходу до встановлення й обґрунтування загроз і небезпек зовнішнього і внутрішнього середовища, а також ресурсного – задля формування заходів з раціонального використання визначених ресурсних складових; запропоновано визначення фінансового забезпечення потенціалу економічної безпеки, його принципи, функції, напрями; обґрунтовано, що концепція контролінгу виступає одним із ключових факторів управління потенціалом економічної безпеки підприємства; проаналізовано сутність організаційно-економічного механізму управління потенціалом економічної безпеки підприємства.

У *другому розділі* – «Діагностика стану формування та використання складових потенціалу економічної безпеки» – проведено діагностику розвитку економіки України та виявлено, що він супроводжується трансформаційними процесами, які створюють певні небезпеки для суб'єктів господарювання машинобудівної галузі щодо їхнього оновлення та формування потенціалу економічної безпеки; запропоновано теоретико-методичний підхід до оцінювання потенціалу економічної безпеки підприємств через виробничу, фінансову та кадрову складові на підґрунті обґрунтування та визначення локальних показників; запропоновано оцінку впливу зовнішнього середовища на потенціал економічної безпеки підприємства здійснювати з використанням кваліметричного прогнозування шляхом розрахунку інтегрального показника, що дає змогу підприємству швидко адаптуватися до змін і ухвалювати стратегічні рішення щодо забезпечення потенціалу економічної безпеки та подальшого розвитку.

У *третьому розділі* – «Формування елементів механізму забезпечення потенціалу економічної безпеки підприємства» – авторами сформульовано визначення рівня потенціалу економічної безпеки підприємств шляхом розрахунку інтегрального показника на основі кваліметричного прогнозування для кожного із досліджуваних підприємств; запропоновано матрицю визначення зони економічної безпеки з урахуванням чинників зовнішнього середовища функціонування підприємств і наявного потенціалу економічної безпеки; обґрунтовано змістовну характеристику кожного із квадрантів. Оцінка рівня потенціалу економічної безпеки підприємства дає змогу: адекватно оцінити можливість і готовність підприємства до розвитку та стабільного функціонування; проаналізувати та спрогнозувати тенденції розвитку підприємства, виявити його сильні та слабкі сторони; підготувати рекомендації щодо підвищення потенціалу економічної безпеки підприємства та механізм їх реалізації; розроблено модель обґрунтування вибору напрямів підвищення рівня потенціалу економічної безпеки підприємства залежно від його стратегічних орієнтирів, використання методу аналізу ієрархій. Розробка стратегічних орієнтирів дає змогу забезпечити збалансовані темпи перманентного зростання та безпечного розвитку підприємства з урахуванням його захисту від зміни внутрішніх і зовнішніх загроз на тривалий період;

Монографія «Механізм формування потенціалу економічної безпеки підприємств» написана на достатньо високому рівні та може бути рекомендована до видання.

**Доктор економічних наук, професор,
завідувач економіки і підприємництва
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського» (м. Київ)**

ТУЛЬЧИНСЬКА С. О.